

Stanovisko Energetického regulačního úřadu k problematice velikosti instalovaného výkonu pro účely odvodu z elektřiny ze slunečního záření

Dne 1. ledna 2011 nabyl účinnosti zákon č. 402/2010 Sb., kterým se mění zákon č. 180/2005 Sb., o podpoře výroby elektřiny z obnovitelných zdrojů energie a o změně některých zákonů (zákon o podpoře využívání obnovitelných zdrojů), ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, a který přinesl povinnost hrazení odvodů z elektřiny ze slunečního záření. Energetický regulační úřad je opakovaně dotazován na nejrůznější možnosti úprav připojení, rozdělení či přemístění fotovoltaických elektráren již uvedených do provozu, přičemž je zřejmé, že jedním z důvodů takového jednání výrobců může být snaha o vyhnutí se povinnosti odvodu z elektřiny vyrobené ve výrobnách využívajících slunečního záření. V této souvislosti Energetický regulační úřad sděluje následující.

Podle názoru ERÚ je potřeba vycházet ze znění § 7d zákona č. 180/2005 Sb., ve znění zákona č. 402/2010 Sb., podle kterého:

„Od odvodu je osvobozena elektřina vyrobená ze slunečního záření ve výrobně elektřiny s instalovaným výkonem výroby do 30 kW, která je umístěna na střešní konstrukci nebo obvodové zdi jedné budovy spojené se zemí pevným základem evidované v katastru nemovitostí.“

Ostatní výroby, které podmínky § 7d zákona nesplňují, od povinnosti odvodu osvobozeny nejsou, přičemž pro výroby uvedené do provozu od 1. 1. 2009 do 31. 12. 2010 platí, že rozhodujícím údajem je instalovaný výkon výroby (v rozhodnutí o udělení licence na výrobu elektřiny vymezeno jako provozovna) jako celku s vyloučením výkonu zdrojů, které vyrábí elektřinu jinak než využitím energie slunečního záření. V případě etapovité výstavby, kdy byl v rámci provozovny prokazatelně uveden zdroj do provozu před rokem 2009 a výroba zdroje je samostatně měřena za účelem stanovení podpory platné v době uvedení tohoto zdroje do provozu, se povinnost odvodu na tento zdroj nevztahuje. Pokud po odečtení výkonu takového zdroje představuje výkon na ostatních zdrojích v rámci provozovny celkem 30 kW a méně a jsou splněny i ostatní podmínky pro osvobození od povinnosti odvodu, pak je od povinnosti odvodu osvobozena elektřina vyrobená v provozovně jako celku. Pokud je však výkon ostatních zdrojů v provozovně vyšší než 30 kW a nebo nejsou splněny ostatní podmínky pro osvobození od odvodu (např. jeden ze zdrojů uvedených do provozu po 1. 1. 2009 není umístěn na střeše), tak se povinnost odvodu vztahuje na elektřinu vyrobenou v provozovně jako celku.

K otázkám možnosti rozdělení stávajících výroben na více menších, tak aby došlo k dosažení podmínek pro osvobození od povinnosti odvodu, sdělujeme, že podle našeho názoru je takovéto řešení z technického hlediska možné, avšak na vzniklé výroby je nutné pohlížet jako na nová zařízení připojovaná k soustavě, o jejichž připojení je nutné požádat provozovatele soustavy (viz § 4 odst. 1 písm. a) vyhlášky č. 51/2006 Sb., ve znění vyhlášky č. 81/2010 Sb.). Vycházíme z toho, že pokud byla zhotovena jedna výrobní elektřiny využívající sluneční záření s instalovaným výkonem nad 30 kW jakožto jedno ucelené technické dílo (zahrnující fotovoltaické panely, nosnou konstrukci, měniče, měření atd.), a taková výrobní elektřiny byla připojena k distribuční soustavě, je na ni třeba pohlížet jako na výrobní elektřiny tvořící jednu věc, byť sestávající z vícero součástí. Výroba elektřiny v takové výrobní elektřiny a z toho vyplývající podpora výroby elektřiny bez dalšího podléhá ustanovení § 7d zákona č. 180/2005 Sb., ve znění zákona č. 402/2010 Sb.

Rozhodne-li se následně výrobce elektřiny takovou výrobu elektřiny tzv. rozdělit, tj. z jedné výroby elektřiny o jednom zdroji vytvořit dva oddělené zdroje jakožto samostatné výroby elektřiny, máme zato, že

- a) z jedné výroby elektřiny nelze zpravidla vytvořit dvě či více výroben elektřiny, které by splňovaly podmínku uvedení do provozu ve stejný okamžik, jako byla uvedena do provozu původní výroba elektřiny. Při rozdělení výroby elektřiny na dvě či více výroben dochází k tomu, že u původní výroby elektřiny dojde ke snížení jejího instalovaného výkonu (včetně zachování původního technického řešení výroby elektřiny a jejích jednotlivých součástí), přičemž zůstává připojena v původním místě připojení do distribuční soustavy. Oddělená část původní výroby elektřiny je následně upravena tak, že část fotovoltaických panelů, o jejichž výkon je snížen celkový instalovaný výkon původní výroby elektřiny, je nově propojena s nově instalovaným měničem napětí a je upravena stávající nebo instalována nová elektroinstalace a je vybudováno nové místo připojení k distribuční soustavě,
- b) nově zhotovenou výrobu elektřiny (třebaže za použití některých částí, které byly součástí původní výroby elektřiny) je třeba z hlediska uvedení do provozu posuzovat podle toho okamžiku, kdy v tomto novém konstrukčním uspořádání začala elektřinu vyrábět, tj. po dokončení technické úpravy oddělení, kdy vznikla nová výroba elektřiny, a případně po připojení výroby elektřiny do distribuční soustavy. Jedná se o obdobnou situaci jako v případě rekonstrukce výroby elektřiny ve smyslu § 6 odst. 1 písm. b) bod 2 zákona č. 180/2005 Sb.,
- c) analogicky s výše uvedeným je třeba posuzovat případy, kdy dojde k tzv. rozdělení výroby elektřiny instalované současně na střeše či obvodovém plášti budovy a na pozemku či pozemcích,
- d) z hlediska povinnosti odvodu z podpory výroby elektřiny tak dojde u původní výroby elektřiny ke snížení instalovaného výkonu pod hranici stanovenou podle § 7d zákona č. 180/2005 Sb., ve znění zákona č. 402/2010 Sb., od které vzniká povinnost hrazení odvodu. Povinnost odvodu z podpory výroby elektřiny nevznikne ani u druhé, nově zhotovené výroby elektřiny, neboť se nebude jednat o zdroj uvedený do provozu v letech 2009 či 2010, ale až v okamžiku skutečného uvedení nově zhotovené výroby elektřiny do provozu, a podle tohoto termínu potom může být uplatněna podpora podle zákona č. 180/2005 Sb.,
- e) změny parametrů výroby elektřiny je třeba uvést do souladu s rozhodnutím o udělení licence na výrobu elektřiny udělené Energetickým regulačním úřadem, a to postupem podle § 9 energetického zákona. Pro nově vzniklou výrobu elektřiny bude třeba požádat o udělení licence na výrobu elektřiny a prokázat splnění všech zákonem stanovených předpokladů a podmínek pro udělení licence podle § 5 a násl. energetického zákona.

Jedná se o zobecněný názor Energetického regulačního úřadu, který je příslušný k rozhodování případných sporů o úhradu výkupní ceny nebo zeleného bonusu podle zákona č. 180/2005 Sb. Nicméně k podání výkladu by mělo být příslušné Ministerstvo financí, neboť správu odvodů vykonávají správci daně, tj. finanční úřady.

Z výše uvedeného tedy plyne, že pro stanovení výše podpory obnovitelných zdrojů je rozhodující datum nového připojení k soustavě. Pouze u jedné z nově vzniklých výroben, u které fakticky dochází pouze ke snížení stávajícího výkonu, by výše podpory zůstala zachována v původní výši. Zároveň je nutné požádat ERÚ o změny údajů v rozhodnutí o udělení licence, popř. podle situace o vydání nových rozhodnutí o udělení licence na výrobu elektřiny.